

РЕШЕНИЕ

№ 498

гр. София, 11.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 151 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: С Г

при участието на секретаря С В
като разгледа докладваното от С Г Гражданско дело № 20211110166839 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 422 ГПК.

Образувано е по искова молба, подадена от "... ООД, представлявано от управителя А Г, срещу СУ "Св. ...", с която са предявени по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК обективно кумулативно съединени установителни искиове с правно основание чл. 327 ТЗ и чл.92, ал.1 ЗЗД за установяване съществуването на права на вземания за сумата 8511,37 лв., представляваща цена на доставени, но незаплатени канцеларски материали, за които са издадени фактури за периода 19.02.2020 г.- 12.03.2020 г., ведно със законна лихва от 14.07.2021 г. до изплащане на вземането и неустойка за забава в размер на 425,57 лв. за периода от 19.04.2020 г. до 11.05.2020 г., за които суми в производството по частно гр. дело № 41273/2021 г. на СРС, 151 състав е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК.

Ищецът извежда съдебно предявените субективни права при твърденията, че бил изпълнител по договор от 23.10.2018 г. с предмет "Периодична доставка на хартия, тонери, канцеларски материали и офис консумативи за нуждите на С У "Св. ..." с 5 обособени позиции, сключен с ответника, в качеството му на възложител по договора. Съгласно чл. 1 от договора възложителят възложил, а изпълнителят приел да извърши периодична доставка на хартия, тонери, канцеларски материали и офис консумативи за нуждите на С У "Св. ..." по обособена позиция № 2, като мястото на изпълнение на договора било франко сградите на ответника в гр. София и страната, посочени в чл. 3, ал. 2. Поддържа, че в периода 19.02.2020 г.- 12.03.2020 г., в изпълнение на задълженията си по договора, ищецът доставил

за нуждите на ответника консумативи за лазерни устройства и в изпълнение на чл. 9 от договора били съставени приемо- предавателни протоколи, подписани от представители на двете страни, като за извършените доставки изпълнителят съставил и издал фактури, които били включени в дневника на продажбите и справка – декларация по ДДС. Сочи, че към момента на подаване на исковата молба останали неплатени задължения в общ размер на 8511,37 лв. Твърди, че на основание чл. 19, ал. 2 от раздел X "Санкции при неизпълнение" от подписания между страните договор, при забава на възложителя за изпълнение на задълженията му за плащане по договора, същият заплащал на изпълнителя неустойка в размер на 0, 5% от дължимата сума за всеки просрочен ден, но не повече от 5 % от размера на забавеното плащане. Тъй като срокът за плащане на посочените фактури бил изтекъл, претендира и заплащане на неустойка в общ размер на 425,57 лв. Ето защо моли съда да уважи предявените искове, като признае за установено, че ответника дължи на ищеца следните суми: 8511,37 лева, ведно със законната лихва от 14.07.2021 г. до плащане на вземането; 425,57 лв. – неустойка за неизпълнение на Договор от 23.10.2018 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 04.08.2021 г. по ч. гр. д. № 41237/2021 г. по описа на СРС, ГО, 151 състав.

В срока по чл.131 ГПК от ответника СУ "Св. ..." е депозиран отговор на исковата молба, в който исковете се оспорват при твърдения, че е заплатена сума в размер на 4460,36 лева. Остатъкът от 4051,01 лева твърди да е недължим, поради неизпълнение на договорни задължения на ищеца. Не оспорва, че между страните е съществувало облигационно правоотношение по договор от 28.10.2018 г. Моли съда да отхвърли предявените искове. Претендира разноски.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 235 ГПК във връзка с наведените в исковата молба доводи и възраженията на ответника, намира от фактическа и правна страна следното:

Безспорно е по делото, а и от представените писмени доказателства се установява, че на 23.10.2018 г. между "... ООД и СУ "Св. ..." бил сключен договор с предмет "Периодична доставка на хартия, тонери, канцеларски материали и офис консумативи за нуждите на С У "Св. ..." с 5 обособени позиции".

В представените по делото фактури са обективирани всички съществени уговорки, пораждащи правоотношение по договор за търговска продажба – страни, предмет и цена за придобиване правото на собственост върху вещите, обект на продажбата. По тях ищецът се е задължил възмездно да прехвърли на ответника правото на собственост върху изброените подробно в тези фактури стоки по видове и брой, при уговорена цена с ДДС – общо за сумата от 8511,37 лв. по процесните осем фактури, предмет на исковото производство, а именно: № .../19.02.2020 г., № ../24.02.2020 г., № ../26.02.2020 г., № ../02.03.2020 г., № ../02.03.2020 г., № ../04.03.2020 г., № .../05.03.2020 г., № .../09.03.2020 г. и № ../12.03.2020 г. Тези първични счетоводни документи са подписани от лице, което е удостоверило, че е представител на ответника, като от приетата като компетентно изготвена ССЧЕ, извършила проверка в счетоводството на ищеца и ответника, се установява, че процесните фактури са

били надлежно отразени в счетоводните регистри на СУ "Св. ...".

Правното действие на сключените договори попада под приложното поле на ТЗ, тъй като учредените от тях договорни правоотношения са възникнали между търговци и за тях следва да се прилагат нормативните правила, уредени в ТЗ – арг. чл. 318, ал. 1, във вр. с чл. 286, ал. 1 ТЗ. По тези търговски правоотношения за ищеца са породени две основни obligatorни задължения – да прехвърли правото на собственост върху описаните във фактурите стоки и да предаде тяхното владение на купувача, а за ответника – да заплати уговорената пазарна цена с ДДС и да получи вещите, предмет на договорите – арг. чл. 200, ал. 1 ЗЗД, във вр. с чл. 288 ТЗ.

Договорът за търговска продажба представлява консенсуален, двустранен, комутативен и неформален договор, като при неговото сключване се поражда правните последици, към които са насочени насрещните волеизявления на страните. Предаването на вещите, предмет на договора и заплащането на уговорената цена не се включва в неговия фактически състав, а са в изпълнение на породените от него договорни задължения.

По силата на чл. 327 ТЗ купувачът е длъжен да плати цената при предаване на стоката, освен ако е уговорено друго. Следователно, за да възникне изискуемостта на правното задължение за заплащане на продажната цена, продавачът трябва да изпълни своето задължение за предаване на вещите, предмет на договорното правоотношение.

Безспорно е по делото, а и от представените двустранно подписани от представители на страните по настоящото съдебно производство приемо-предавателни протоколи се установява правнорелевантното обстоятелство, че в периода 19.02.2020 г.- 12.03.2020 г. ищцовото дружество като продавач в изпълнение на поето правно задължение по договор за търговска продажба е доставило на ответника-купувач вещите, обект на продажбата, а именно консумативи за лазерни устройства.

При предаването на процесните вещи (с осчетоводяването на процесните фактури с посочен момент на данъчното събитие ответникът е признал, че стоките, предмет на процесните договори за търговска продажба, са му предадени) продавачът е изпълнил своите основни правни задължения, породени от договорите за търговска продажба, а именно – едновременно с предаването е настъпила концентрацията по чл. 24, ал. 2 ЗЗД и родово определените вещи са били индивидуализирани, като по този начин правото на собственост върху тях е било прехвърлено от продавача на купувача-ответник. При изпълнението на насрещната престация за предаване на стоките, предмет на договорите, правното задължение на купувача-ответник за заплащане на цената е станало изискуемо.

От приетата ССЧЕ се установява, че след образуване на заповедното производство ответникът е погасил изцяло задълженията си в общ размер на 8511,37 лв. Съдът възприема изцяло направените от вещото лице доказателствени (фактически) изводи, тъй като експертизата е изготвена компетентно и добросъвестно, като вещото лице е изследвала пълно и задълбочено предоставените му документи и е отговорило на поставените задачи, предмет на допуснатата ССЕ.

С извършеното в хода на исковото производство плащане на незаплатена продажна цена в размер на 8511,37 лв. се погасява съдебно предявеното вземане за посочената сума, поради което главният иск с правно основание чл. 327 ТЗ следва да бъде отхвърлен като погасен чрез плащане.

По иска с правно основание чл. 92, ал. 3ЗД:

Страните могат отнапред да уговорят размера на обезщетението за причинени вреди от неизпълнение на договорно задължение, без да е нужно те да се доказват. Пораждането на това акцесорно задължение представлява неустойка, която съгласно правилото, уредено в чл. 92, ал. 1 ЗЗД, обезпечава изпълнението на задължението и служи като обезщетение за вредите от неизпълнението, т. е. освен обезщетителната си функция, тя представлява и обезпечителен способ за точно и добросъвестно изпълнение на договорните задължения.

В случая страните са уговорили предварително размера на обезщетението за причинени вреди на ищеца при неизпълнение в темпорално отношение на поетите от ответника парични задължения по договора с предмет "Периодична доставка на хартия, тонери, канцеларски материали и офис консумативи за нуждите на С У "Св. ..." с 5 обособени позиции" – чл. 19, ал. 2 от раздел X "Санкции при неизпълнение" ("при забава на Възложителя за изпълнение на задълженията му за плащане по договора, същият заплаща на Изпълнителя неустойка в размер на 0, 5% от дължимата сума за всеки просрочен ден, но не повече от 5% от размера на забавеното плащане").

Тъй като главното парично задължение не е било изпълнено точно в темпорално отношение, е възникнало предявеното акцесорно парично вземане, представляващо обезщетение за причинени имуществени вреди поради твърдяното и установено в процеса на доказване пред настоящата съдебна инстанция неизпълнение на обезпеченото парично задължение в темпорално отношение.

От приетата като компетентно изготвена и неоспорена от страните ССЧЕ се установява правнорелевантното обстоятелство, че размерът на неустойката, дължима от ответника на основание чл. 19, ал. 2 от договора, възлиза на обща стойност от 425,56 лв., до който размер следва да бъде уважен предявения иск.

По отношение на разноските: При този изход от спора и предвид обстоятелството, че ответникът е заплатил дължимите суми след образуване на заповедното, респ. исковото производство, следва да се приеме, че същият е дал повод за завеждане на делото. Ето защо, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, на ищеца следва да се присъдят своевременно поисканите разноски в исковото и заповедното производство (предвид т. 12 от ТР 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС следва да се постанови осъдителен диспозитив за разноските в заповедното производство), както следва: 723,74 лева – за държавна такса и възнаграждение за адвокат в заповедното производство, 178,74 лева – държавна такса в исковото производство, 300 лева – депозит за ССЧЕ, като претендира и адвокатско възнаграждение за исковото производство в размер на 780 лв., което е надлежно уговорено и заплатено съобразно представените доказателства. Неоснователно е възражението на ответната страна за прекомерност на

заплатеното от ищеца адвокатско възнаграждение, доколкото същото е близко до минималния размер по НМРАВ. Ето защо на ищеца следва да бъдат присъдени разноски за исковото производство в общ размер на 1258,74 лева.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК от "... ООД, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. "..." № 9, представлявано от управителя А Г, срещу СУ "Св. ...", ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. "..." № 15, представляван от проф. д. ф. н. ..., иск с правно основание чл. 327, ал. 1 ТЗ за признаване за установено, че СУ "Св. ..." дължи на "... ООД сумата в размер на 8511,37 лева, представляваща сборът от уговорена покупна цена по договор за търговска продажба на консумативи за лазерни устройства, за която са издадени фактури № .../19.02.2020 г., № .../24.02.2020 г., № .../26.02.2020 г., № ...02.03.2020 г., № ...02.03.2020 г., № .../04.03.2020 г., № .../05.03.2020 г., № .../09.03.2020 г. и № .../12.03.2020 г., ведно със законната лихва от 14.07.2021 г. до плащане на вземането, за която сума е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 04.08.2021 г. по ч. гр. д. № 41273/2021 г. по описа на СРС, ГО, 151 състав, поради извършено в хода на процеса плащане.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иск с правно основание чл. 92 ЗЗД, че СУ "Св. ...", ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. "..." № 15, представляван от проф. д. ф. н. ..., дължи на "... ООД, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. "..." № 9, представлявано от управителя А Г, сума в размер на 425,56 лева – неустойка за забава за периода 19.04.2020 г. до 11.05.2020 г., за която сума е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 04.08.2021 г. по ч. гр. д. № 41273/2021 г. по описа на СРС, ГО, 167 състав, като ОТХВЪРЛЯ иска за разликата над 425,56 лева до предявения размер от 425,57 лева.

ОСЪЖДА СУ "Св. ...", ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. "..." № 15, представляван от проф. д. ф. н. ..., да заплати на "... ООД, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. "..." № 9, представлявано от управителя А Г, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата от 723,74 лева – разноски за заповедното производство по ч. гр. д. № 41273/2021 г. по описа на СРС, ГО, 151 състав, както и сумата от 1258,74 лева – разноски за исковото производство.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____

